

Planul paneuropean de pensii personale (PEPP): relansare într-un moment critic pentru Europa

Planul paneuropean de pensii personale - PEPP revine pe agenda europeana într-un moment în care doua realități se suprapun și apasa simultan pe piața muncii: îmbatrânirea populației (cu efect direct asupra sustenabilității pensiilor publice) și mobilitatea profesionala – interna și transfrontaliera – care a devenit deja „noua normalitate”. Pe scurt, presiunea demografica și mobilitatea se întâlnesc exact acolo unde sistemele sunt cel mai greu de adaptat. Nu e un detaliu: în 2025, numarul imigranților din UE a atins un nivel-record de 64,2 milioane ([Migration and asylum in Europe – 2025 edition - Interactive publications - Eurostat](#)).

În prezent, exista o forma de „portabilitate” la nivelul UE pentru contribuțiile și drepturile aferente Pilonului I (pensia publica), prin regulile de coordonare a sistemelor de securitate sociala. În schimb, pentru produsele de pensii facultative și pensiile suplimentare, aceasta portabilitate nu este încă oferita în mod consecvent, iar diferențele naționale rămân o bariera.

La aproape trei ani de la primul nostru [material](#) despre PEPP, concluzia ramâne, pragmatic, aceeași: succesul nu va veni din finețuri de arhitectura europeana, ci din modul în care produsul este „ancorat” în politici naționale. Merita spus direct: fara o ancora fiscala credibila, interesul ramâne mai degraba teoretic. Și mai ales prin stimulente care chiar conteaza pentru economisirea pe termen lung.

Miza este, de fapt, structurala. Fara economisire suplimentara pe termen lung, veniturile la pensionare se vor comprima – iar discuția nu mai e „daca”, ci „cât de repede”. Presiunea se vede prima data acolo unde carierele sunt fragmentate sau transfrontaliere: portabilitatea și continuitatea contribuțiilor ramân greu de administrat, chiar și când intenția exista.

Pe acest fundal, UE accelereaza reformele privind pensiile suplimentare, iar PEPP – produs standardizat, digital și portabil – intra într-o revizuire ampla. Obiectivul declarat este sa se reduca distanța dintre ambiția inițiala și adopția modesta de pâna acum. De ce a ramas în urma? În practica, doua frâne reapar constant: oferta limitata (puțini furnizori și produse efectiv disponibile) și stimulentele fiscale neuniforme, care, în multe piețe, au facut PEPP mai puțin competitiv decât alternativele locale.

Revizuirea PEPP

În noiembrie 2025, Comisia Europeana a pus pe masa modificarea Regulamentului PEPP, cu un obiectiv simplu de formulat (și greu de livrat): mai multa oferta și o utilitate reala pentru economisitori. Pachetul vizeaza opțiuni de

investiții mai variate, mecanisme mai flexibile de gestionare a riscului și un cadru mai atractiv pentru furnizori. Punctul sensibil rămâne însă fiscalitatea. Taxele țin de competența națională, dar Comisia insistă pe un principiu de baza: PEPP nu ar trebui tratat mai defavorabil decât produse locale comparabile.

Daca nu exista o abordare coerenta, diferențele de stimulente vor continua sa fragmenteze piața – iar produsul va ramâne „corect” pe hârtie și dificil de vândut în practica. În aceasta logica se leaga și inițiativa „Savings and Investments Union” (SIU): direcționarea economiilor private catre investiții și, în paralel, întărirea pilonilor de venit la pensionare dincolo de sistemul public.

ECOFIN și poziții instituționale

În Consiliul ECOFIN (în prima parte a anului 2026) s-a conturat un sprijin larg pentru direcția Comisiei: oferta mai bogata, portabilitate și simplificare. Dar exista și o linie roșie pe care statele o repeta: fiscalitatea trebuie calibrata atent. Merita spus și aici: nimeni nu vrea ca un avantaj acordat PEPP sa distorsioneze competiția față de produsele naționale deja funcționale.

Semnalele din 2025 au fost, în esența, convergente. Curtea de Conturi Europeana a evaluat critic evoluția produsului și a aratat ca PEPP nu și-a atins obiectivele. Iar din perspectiva Autorității Europene pentru Asigurari și Pensii Ocupaționale („EIOPA”), concluzia e similara: fara o piața interna a pensiilor suplimentare mai coerenta – reguli aplicabile, distribuție mai buna și concurența reala – PEPP risca sa ramâna marginal.

Stadiul dosarului (2025–2026)

Pe 20 noiembrie 2025, Comisia Europeana a publicat pachetul de revizuire a Regulamentului (UE) 2019/1238 privind PEPP (COM/2025/840). Direcția urmarita este tripla: (i) o oferta mai bogata (furnizori și produse), (ii) atractivitate mai mare pentru contribuitori (opțiuni și risc), și (iii) o comparabilitate reala cu produsele locale – inclusiv prin clarificari privind tratamentul fiscal nediscriminatoriu.

Legatura cu SIU conteaza dintr-un motiv pragmatic: UE cauta sa mute o parte din economiile private catre investiții productive și sa întareasca, în paralel, sistemele de pensii multi-filare. Altfel spus, pilonul public ramâne esențial, dar nu poate fi singurul pe care mizam pentru venituri predictibile la pensionare.

Direcții de politica

Dincolo de textul legislativ, întrebarea e simpla: poate PEPP sa devina ușor de înțeles, ușor de comparat și ușor de cumparat? Daca da, are șanse sa treaca de la „proiect european” la produs folosit. Pe scurt, utilitatea trebuie sa se vada în experiența de cumparare, nu doar în regulamente. În termeni operaționali, direcțiile discutate acum se pot rezuma astfel:

- **Democratizarea accesului** – produse simple și transparente, distribuție digitala mai eficienta și mai mulți furnizori, pentru concurența reala și costuri mai bune
- **Flexibilizare și diversificare** – mai multe opțiuni de investiții și mecanisme de reducere a riscului adaptate profilurilor diferite de investitori
- **Integrare în SIU** – PEPP ca pilon complementar al pensiilor și ca instrument de canalizare a economiilor catre piețele de capital europene
- **Reducerea fricțiunilor fiscale** – promovarea unui tratament nediscriminatoriu între PEPP și produse similare, chiar daca decizia finala ramâne la nivel național.

Implicații pentru România

România a transmis pâna acum o poziție, în esență, echilibrata: deschidere catre dezvoltarea PEPP, dar și atenție la riscul ca eventuale avantaje fiscale sa creeze asimetrii față de produsele naționale. E o tensiune legitima de politici publice: vrei sa stimulezi economisirea pe termen lung, dar fara sa distorsionezi concurența și fara sa „penalizezi” soluțiile care deja funcționeaza.

PEPP ar putea fi relevant mai ales pentru segmentele cu mobilitate ridicata: specialiști IT, independenți cu proiecte în mai multe state, expatriați sau persoane care lucreaza periodic în strainatate. Pentru ei, continuitatea contribuțiilor și transferul drepturilor ramân complicate. Un produs paneuropean funcțional ar reduce din fricțiunile administrative – și, implicit, din incertitudinea care descurajeaza economisirea.

Adopția nu va fi automata. Ca PEPP sa devina o opțiune reala în România, sunt câteva condiții care trebuie clarificate și, mai ales, facute comparabile cu produsele locale: **tratamentul fiscal** (clar, predictibil și nediscriminatoriu), **costuri și valoare** (comisioane competitive și investiții ușor de comparat cu pilonii II și III), **portabilitate fara fricțiuni** (transfer simplu, cu costuri și timpi transparenți) și **distribuție și informare** (canale credibile și informații comparabile, astfel încât alegerea sa fie facuta în cunoștința de cauza).

Din aceasta perspectiva, Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, astfel cum a fost modificata prin OUG nr. 8/2026, introduce, începând cu 1 martie 2026, urmatoarele reguli pentru produsul paneuropean de pensii personale (PEPP):

- 1. Pensiile aferente PEPP sunt încadrate ca venituri neimpozabile, în limita echivalentului în lei a 400 euro/an**
- 2. Contribuțiile la PEPP sunt deductibile** (diminueaza baza impozabila), în limita echivalentului în lei a **400 euro/an/persoana**, atât pentru persoanele fizice autorizate/activități independente, cât și pentru salariați. În cazul salariaților, facilitatea se aplica în limita plafonului anual menționat, fie ca este suportata de salariat, fie de angajator, reflectându-se în calculul bazei impozabile aferente veniturilor salariale, în condițiile Codului fiscal.

Concluzia este simpla: PEPP poate deveni o opțiune credibila pentru cariere transfrontaliere și pentru cei care nu „încap” natural în produsele naționale. Dar fara un tratament fiscal comparabil și fara o distribuție care sa-l faca accesibil, va ramâne un produs corect la nivel de arhitectura europeana și prea puțin relevant în decizia reala de economisire. În practica, asta înseamna ca produsul trebuie sa fie competitiv și ușor de explicat, nu doar bine intenționat. Urmatoarea etapa este, inevitabil, cea de operaționalizare.

În lunile urmatoare, negocierile dintre instituțiile UE și statele membre – în special pe zona fiscală și pe detaliile de implementare – vor arata daca relansarea se traduce într-un produs folosit pe scara larga sau ramâne unul marginal. În final, întrebarea nu este daca PEPP va exista, ci daca va deveni suficient de relevant, încât sa schimbe comportamente, nu doar sa bifeze o intenție politica.